

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination January-2019

Course	: BLIS	Date	: 03/02/2019
Subject Code	: BLIS-02	Time	: 11:00am to 02:00pm
Subject Name	: ગ્રંથાલય સંચાલન	Duration	: 3 Hours
		Max. Marks	: 70

પ્રશ્ન- 1 સંચાલનના સામાન્ય સિદ્ધાંતો જણાવી વિગતે ચર્ચા કરો. (12)

અથવા

સંગઠનના કાર્યના ઉદ્દેશથી જોડાયેલ સિદ્ધાંતો અને સામાન્ય માર્ગદર્શન રૂપ સિદ્ધાંતો જણાવી ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-2 ગ્રંથાલય અંદાજપત્રની પદ્ધતિઓ જણાવી ચર્ચા કરી માપદંડ અને મનકો જણાવો. (12)

અથવા

સામયિકો/ક્રમિક પ્રકાશનોની પસંદગી, પ્રક્રિયા અને આયોજનની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-3 ગ્રંથાલય ભવનના ટેકનિકલ વિભાગના આયોજન અને સંગઠનની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (12)

અથવા

ગ્રંથાલય સામગ્રીની ગોઠવણીને અનુક્રમ પ્રમાણે અને ફલકોની ગોઠવણી વિશે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-4 માનવ સંસાધન વિકાસ એટલે શું? તેના ઘટકો અને પ્રક્રિયા વિશે જણાવો. (12)

અથવા

ગ્રંથાલયમાં કર્મચારી આયોજનનો હેતુ જણાવી ભારતમાં ગ્રંથાલયો અને માહિતી કેન્દ્રો અને કર્મચારી આયોજન જણાવો.

પ્રશ્ન-5 ટૂંકનોંધ લખો (ગમે તે બે) (12)

1. ગ્રંથાલય સાધન સામગ્રી
2. ગ્રંથાલયના નાણાકીય સ્ત્રોત
3. શૂન્ય આધારિત અંદાજપત્ર
4. માહિતી સ્ત્રોતના પ્રકાર
5. ગ્રંથાલય ભવન

પ્રશ્ન-6 નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો. (10)

- 1 વ્યવસ્થાપનનો અર્થ શું થાય.
 - (a) અન્ય વ્યક્તિઓની કામ કરવાની યુક્તિ
 - (b) સ્વયં કાર્ય કરવું
 - (c) પોતાની સાથે અન્ય વ્યક્તિઓ દ્વારા કાર્ય કરવું
 - (d) અન્ય વ્યક્તિઓનું કાર્ય

- 2 POSDCORB સૂત્ર કોને આપ્યું
 (a) Gullic and L Urwick (b) Hentry Fayol
 (c) F.W.Tailor (d) Abraham Maslow
- 3 SDI (Selective Dissemination of Information) ના શોધક કોણ હતા.
 (a) એચ.પી.લુહાણ (b) કલીવન મોરેર (c) રંગનાથન (d) એકપણ નહિં
- 4 ડોક્યુમેન્ટ ડીલીવરી સર્વિસ એટલે શું?
 (a) ઉપભોક્તાને માહિતી સેવા પૂરી પાડવી
 (b) ઉપભોક્તાને સંદર્ભ સ્ત્રોત પુરા પાડવા
 (c) ઉપભોક્તાને ભાષાંતર સેવા પુરા પાડવી
 (d) ઉપભોક્તાની માંગણી અનુસાર પ્રલેખો મોકલવા સાથે સંબંધિત છે.
- 5 નીચેનામાંથી કયો પ્રકાર અધતન અવબોધન સેવાનો છે.
 (a) સંદર્ભ સેવા (b) સાર સેવા (c) વર્તમાનપત્ર કતરણ સેવા (d) વાડ:માયસુચી સેવા
- 6 પ્રસ્તુત સંદર્ભ સેવા પહેલા કયા નામે ઓળખાતી હતી.
 (a) સંક્ષિપ્ત સેવા (b) સંદર્ભ સેવા (c) સંક્ષિપ્ત સેવા (d) એકપણ નહીં
- 7 નિર્દેશિકરણ સેવા _____ સાથે સંબંધ ધરાવે છે.
 (a) સંક્ષિપ્ત સેવા (b) વ્યાપ્ત સંદર્ભ સેવા (c) સી.એ.એસ (d) એકપણ નહીં
- 8 કઈ માહિતી સેવામાં વાચક સમક્ષ સંપૂર્ણ તથા પંક્તિ કે હારમાં શક્ય તેટલી માહિતીઓ અને તેના અર્થપૂર્ણ, સૂચક એવા મૂળભૂત પ્રાપ્તિ સ્થાનોનો નિર્દેશ કરેલો હોય છે.
 (a) સંદર્ભ સેવા (b) નિર્દેશિકરણ સેવા (c) પ્રતિ નિર્માણ (d) સારસંક્ષેપ સેવા
- 9 ગ્રંથાલયો વચ્ચે પ્રલેખોના આદાન-પ્રદાનને કયા નામથી ઓળખવામાં આવે છે.
 (a) ગ્રંથાલય નેટવર્ક
 (b) સ્ત્રોત સામગ્રીની હિસ્સેદારી
 (c) પ્રલેખન રવાનગી સેવા
 (d) આંતર-ગ્રંથાલય ઉધ્ધરણ
- 10 સારસંક્ષેપીકરણ સેવાપુરા પડે છે.
 (a) લેખનનો સાર સંક્ષેપ
 (b) સમગ્ર વાડ:મયસુચિગત સંદર્ભ /સ્ત્રોત
 (c) લેખનના સાર સંક્ષેપ સાથે સમગ્ર વાડ:મયસુચિગત વર્ણન
 (d) લેખનનું સમગ્ર વાડ:મયસુચિગત વર્ણન

